

Clara Goessen versus Clara Joosen

Eerst en vooral wil ik collega Fred Vanderpoorten danken voor de interessante aanvulling op mijn artikel over de Antwerpse heks. Het zorgt voor bijkomend bewijs dat er in gans dit proces politieke overwegingen en persoonlijke carrièreplanning een grote rol hebben gespeeld.

Maar is het nu Joossen of Goessen ?

Als we het procesverslag erop nalezen, dat start het inderdaad met de naam "Joossen" maar komt er halverwege de naam "Goessen" tevoorschijn. Bij de opmaak van mijn artikel intrigeerde me dit al. Was het een fout van de schout, die haar omwille van de foltering die eraan vooraf waren gegaan, foutief had verstaan en dit corrigeerde in zijn procesverslag ? Of was Goessen een foutieve weergave ?

Ik heb dan ook bij de opmaak van mijn artikel contact opgenomen met de instanties in Straatsburg (archives@strasbourg.fr). De stad waar zij vandaan zou komen. Deze konden mij niet helpen maar brachten mij in contact met de voorzitter van de geschiedkundige kring aldaar, de heer Wolff Christian.

Deze - die mij nog wist te vertellen dat hij bindingen had met Antwerpen, daar zijn voorvaderen in de periode omtrent het beruchte jaar 1585 Antwerpen waren ontvlucht omwille van godsdienstredenen - heeft mij schitterend geholpen. Waarvoor nog altijd mijn dank.

Het blijkt dat de naam Joossen in die streek in de bewuste periode (1500-1600) niet voorkwam, wel de naam Goessen. In Straatsburg werd wel geen geboorte-inschrijving van onze Clara gevonden. Ik vroeg hem om misschien ook de kerkregisters van de omliggende dorpen na te zien, doch dit bleek niet te kunnen omwille van het feit dat Straatsburg altijd een speelbal is geweest van de oorlogen der onmiddellijke burenen en dan soms Duits dan weer Frans was. Veel geschriften zijn dan ook verloren gegaan in die woelige tijden.

Welk is dan mijn conclusie ?

- 1 Zij heeft haar naam Goessen zelf gewijzigd naar Joossen daar zij toch afkomstig was uit een toentertijd al *kettters* gebied, en heeft tijdens de *scherpe examinatie* haar echte identiteit onthuld. Daarom dat het verslag start met Joossen en later gewijzigd werd in Goessen.
- 2 Men heeft haar slecht verstaan, we weten niet hoelang zij al in Antwerpen vertoefde, en sprak zij misschien nog gebrekkig *Aantwaarps* ?

Het punt blijft dat we, in navolging van andere steden, landen, onze slachtoffers van heksenvervolgingen, alsook kettervervolgingen, eindelijk in ere moeten herstellen. Een stad als Antwerpen die de naam van *kosmopolische wereldstad* wil dragen is dit aan zichzelf verplicht. Zoals jullie weten had ik aan onze burgervader reeds de vraag gesteld om een straat aan haar te weiden. Deze vraag werd door hem overgemaakt aan de bevoegde commissie. Probleem is wel dat er weinig nieuwe straten bijkomen. Nu las ik dat men overweegt bij de vernieuwing van de kaaien een muur op te trekken met daarop de namen van alle Antwerpse oorlogsslachtoffers. In deze heb ik hem enkele dagen terug de vraag gesteld of we dit prachtig initiatief niet kunnen uitbreiden naar alle slachtoffers van vervolgingen... zowel dezen die in de geschiedenis werden omgebracht omwille van hun geloof of omwille van het bijgeloof... onze heks. Ik wacht af...

Walter Clement